

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

A7-0249/2014

25.3.2014

MIETINTÖ

uusista teknologioista ja avoimista oppimateriaaleista
(2013/2182(INI))

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta

Esittelijä: Cătălin Sorin Ivan

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT	13
VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS.....	15

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

uusista teknologioista ja avoimista oppimateriaaleista (2013/2182(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 165 ja 166 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan 14 artiklan,
- ottaa huomioon 25. syyskuuta 2013 annetun komission tiedonannon ”Avoin koulutus: innovatiivisia opetus- ja oppimismahdollisuuksia kaikille uuden teknologian ja avointen oppimisresurssien avulla” (COM(2013)0654) sekä sen liitteenä olevan Euroopan uuden teknologian ja avointen oppimisresurssien avulla kaikille tarjottavien innovatiivisten opetus- ja oppimismahdollisuuksien analysointia ja selvitystä koskevan komission yksiköiden valmisteluasiakirjan ”Analysis and mapping of innovative teaching and learning for all through new Technologies and Open Educational Resources in Europe” (SWD(2013)0341),
- ottaa huomioon 11. heinäkuuta 2013 annetun komission tiedonannon ”Eurooppalainen korkea-asteen koulutus maailmassa” (COM(2013)0499),
- ottaa huomioon 11. joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen unionin koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelman ”Erasmus+” perustamisesta ja päätösten N:o 1719/2006/EY, 1720/2006/EY ja 1298/2008/EY kumoamisesta¹,
- ottaa huomioon 24. helmikuuta 2014 annetut neuvoston päätelmät osaamiseen investoimiseen tarkoitettusta tehokkaasta ja innovatiivisesta koulutuksesta, jolla tuetaan vuoden 2014 eurooppalaista ohjausjaksoa²,
- ottaa huomioon 20. joulukuuta 2012 annetun neuvoston suosituksen epävirallisen ja arkioppimisen validoinnista³,
- ottaa huomioon 14. helmikuuta 2011 annetut neuvoston päätelmät koulutuksen asemasta Eurooppa 2020 -strategian täytäntöönpanossa⁴,
- ottaa huomioon 11. toukokuuta 2010 annetut neuvoston päätelmät koulutuksen sosiaalisesta ulottuvuudesta⁵,
- ottaa huomioon 11. toukokuuta 2010 annetut neuvoston päätelmät korkea-asteen koulutuksen kansainvälistymisestä⁶,

¹ EUVL L 347, 20.12.2013, s. 50.

² EUVL C 62, 4.3.2014, s. 4.

³ EUVL C 398, 22.12.2012, s. 1.

⁴ EUVL C 70, 4.3.2011, s. 1.

⁵ EUVL C 135, 26.5.2010, s. 2.

⁶ EUVL C 135, 26.5.2010, s. 12.

- ottaa huomioon 22. lokakuuta 2013 antamansa päätöslauselman koulutuksen uudelleenajattelusta¹,
 - ottaa huomioon 12. syyskuuta 2013 antamansa päätöslauselman ”Kasvun, liikkuvuuden ja työllisyyden digitaalinen strategia: aika kiristää tahtia”²,
 - ottaa huomioon 13. syyskuuta 2012 antamansa päätöslauselman yleissivistävästä ja ammatillisesta koulutuksesta ja Eurooppa 2020 -strategiasta³,
 - ottaa huomioon 20. huhtikuuta 2012 antamansa päätöslauselman Euroopan korkeakoulujärjestelmien nykyaikaistamisesta⁴,
 - ottaa huomioon 26. lokakuuta 2011 antamansa päätöslauselman uuden osaamisen ja työllisyyden ohjelmasta⁵,
 - ottaa huomioon 12. toukokuuta 2011 antamansa päätöslauselman ”Nuoret liikkeellä -aloite – puitteet Euroopan yleissivistävien ja ammatillisten koulutusjärjestelmien parantamiseksi”⁶,
 - ottaa huomioon 26. helmikuuta 2014 annetun Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁷,
 - ottaa huomioon 31. tammikuuta 2014 annetun alueiden komitean lausunnon⁸,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan,
 - ottaa huomioon kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan mietinnön (A7-0249/2014),
- A. katsoo, että yleissivistävissä ja ammatillisissa koulutusjärjestelmissä on pyrittävä saavuttamaan yhtäläiset oppimismahdollisuudet ja otettava huomioon kasvava tarve pitää tiedot ja taidot jatkuvasti ajan tasalla ja yhä kansainvälisemmät työmarkkinat sekä pyrittävä samalla lisäämään tehokkuutta ja yhtäläisiä mahdollisuuksia;
- B. palauttaa mieliin, että Eurooppa 2020 -strategian tavoitteena on lisätä innovointia, luoda uusia työmahdollisuuksia, vahvistaa sosiaalista yhteenkuuluvuutta sekä luoda vankka perusta kestäväälle ja osallistavalle kasvulle EU:ssa erittäin ammattitaitoisen työvoiman avulla, jolla on yhtäläiset mahdollisuudet koulutukseen;
- C. katsoo, että samalla kun työttömyys ja erityisesti nuorisotyöttömyys ja akateeminen työttömyys on suuri ongelma, Euroopassa on huomattavan paljon avoimia työpaikkoja, joita ei pystytä täyttämään, mikä viittaa merkittävään osaamisvajeseen, jonka poistamiseen soveltuisivat parhaiten muun muassa ns. kaksijakoisen ammattikoulutuksen

¹ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0433.

² Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0377.

³ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2012)0323.

⁴ EUVL C 258 E, 7.9.2013, s. 55.

⁵ EUVL C 131 E, 8.5.2013, s. 87.

⁶ EUVL C 377 E, 7.12.2012, s. 77.

⁷ Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

⁸ Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

mallit; toteaa, että vuonna 2012 15,8 prosenttia EU-alueen nuorista oli työelämän ja koulutuksen ulkopuolella ja näin vaarassa syrjäytyä työmarkkinoilta ammattitaidon kysynnän ja tarjonnan välisen kasvaneen epäsuhdan vuoksi;

- D. pitää todennäköisenä, että vuoteen 2020 mennessä 90 prosentissa työpaikoista tarvitaan digitaalisia taitoja ja että vuoteen 2015 mennessä EU:ssa on jopa 900 000 avointa tieto- ja viestintäteknikan (ICT) alan työpaikkaa;
- E. toteaa, että korkeakoulututkinnon suorittaneiden määrän odotetaan nelinkertaistuvan vuoteen 2030 mennessä;
- F. toteaa, että 18–28 prosentilla EU-alueen opiskelijoista on vähäiset mahdollisuudet käyttää internetiä koulussa tai kotona; toteaa, että vain 30 prosentilla EU-alueen opiskelijoista voidaan katsoa olevan digitaalinen lukutaito; toteaa, että vain 20 prosenttia EU-alueen opiskelijoista saa opetusta digitaaliteknologian hallitsevilta ja siihen kannustavilta opettajilta; toteaa, että 70 prosenttia EU-alueen opettajista ei pidä omia digitaalisia taitojaan riittävinä ja haluaisi kehittyä ICT-taidoissaan; toteaa, että 40 prosentilla 16–74-vuotiaista eurooppalaisista on vähäiset tai olemattomat ICT-taidot;
- G. katsoo, että avoimilla oppimateriaaleilla voi olla keskeinen rooli kaikkien oppijoiden elinikäisen oppimisen edistämiseksi sekä sisällön laadun parantamisessa ja epävirallisen ja arkioppimisen opetuksen tarjoajien jakautumisessa; katsoo, että vastaavasti digitaalisesti puutteellinen koulutusjärjestelmä voi jarruttaa oppijoiden tietojen ja taitojen kehittymistä;
- H. katsoo, että Euroopan unioni ei ole vielä riittävällä tavalla tarttunut mahdollisuuksiin, joita tieto- ja viestintäteknikka tarjoaa kulttuurin ja koulutuksen rikkauden ja moninaisuuden osalta sekä tiedonsaannin ja hyvien käytäntöjen vaihtamisen osalta;
- I. ottaa huomioon, että Euroopan koulutusjärjestelmien nykyaikaistaminen edellyttää investointeja sellaisiin koulutusrakenteisiin, joissa on hyvä ICT-varustus;
- J. pitää siksi tärkeänä, että laajakaistayhteydet yleistyvät ja ovat saatavilla myös jäsenvaltioiden maaseutu- ja vuoristoalueilla sekä syrjäisillä alueilla;
- K. katsoo, että myös koulujen olisi opastettava lapsia ja nuoria käyttämään digitaalitekniikkaa ja internetiä konkreettisesti ja kriittisesti;

Mahdollisuudet ja haasteet

1. on tyytyväinen komission tiedonantoon, jossa esitetään avoimia oppimateriaaleja koskeva unionin ohjelma ja jossa painotetaan tällaisten materiaalien mahdollisuutta parantaa koulutukseen pääsyä sekä lisätä koulutuksen tasapuolisuutta ja monimuotoisuutta; panee merkille avoimien oppimateriaalien merkityksen yhä digitaalisemmassa yhteiskunnassa; katsoo, että avointen oppimateriaalien kehittämistä varten laadittava eurooppalainen kehys auttaisi parantamaan jäsenvaltioiden koulutusjärjestelmiä;
2. toteaa, että avointen oppimateriaalien käytön toteuttamiseksi on tuettava yleiseen digitaaliseen koulutukseen tähtäviä toimia, kartutettava tietoa hyvistä toimintatavoista ja edistettävä niitä eri ympäristöissä;

3. korostaa, että avoimet oppimateriaalit tarjoavat niin opettajille, opiskelijoille, koululaisille ja kaiken ikäisille oppijoille kuin eri koulutuslaitoksille innovatiivisia tapoja opettaa ja oppia; kehottaa koulutuslaitoksia arvioimaan edelleen avointen oppimateriaalien mahdollisia etuja eri koulutusjärjestelmien kannalta sekä siltä kannalta, olisiko mahdollista luoda organisaatioympäristö, jossa tällaisia innovaatioita tarvitaan ja jossa niitä sovelletaan ja tuetaan; kehottaa jäsenvaltioita ja alueita perustamaan älykkään erikoistumisen strategioissaan innovoinnin ja huippuosaamisen keskittymiä, joissa hyödynnetään täysimääräisesti tieto- ja viestintäteknikkaa;
4. pitää valitettavana, että komission tiedonannossa ei eritellä kouluasteita siinä, miten uutta teknologiaa ja digitaalista sisältöä käytetään oppimis- ja opetustarkoituksessa; painottaa, että oppijat hankkivat iästään riippuen eri taitoja ja osaamista, joten opetussuunnitelmien ja oppimismenetelmien olisi oltava eriytettyjä aina kulloisenkin kouluasteen mukaan;
5. toteaa, että laadunvarmistus on tärkeää pyrittäessä vahvistamaan luottamusta avoimiin oppimateriaaleihin ja lisäämään niiden käyttöä; kannustaa tutkimusta ja hyvien käytäntöjen levittämistä, jotka edistävät avoimien oppimateriaalien tehokasta käyttöä, panostamalla erityisesti metodologisten kokeilujen, metataitojen (itsereflektio, aloitteellisuus ja kriittinen ajattelu) ja ”pehmeiden taitojen” aloihin; katsoo, että olisi myös tuettava tutkimusta näillä aloilla saatujen oppimistulosten arviointimenetelmistä, jotka eivät rajoitu vertaisarviointeihin tai automatisoituihin järjestelmiin, joita käytetään toimijayhteisöissä;
6. panee merkille, että avoimia oppimateriaaleja tuotetaan yleisesti vain muutamalla kielellä ja että niitä tuottavat pääasiassa mutta eivät pelkästään korkeakoulut (erityisesti, kun kyseessä ovat avoimet massakurssit eli MOOC-kurssit); kannustaa kaikkien jäsenvaltioiden kaikenasteisia koulutuslaitoksia ja muita sidosryhmiä tuottamaan avoimia oppimateriaaleja omalla kielellään, jotta digitaalitekniikkaa ja monikielisyttä voidaan hyödyntää täysimääräisesti; muistuttaa, että materiaalin saatavuus ja innovatiivisuus ovat ratkaisevassa asemassa sähköisen oppimateriaalin hyödyntämiseksi opetuksessa;
7. huomauttaa, että tieto- ja viestintäteknikkaa sekä avoimia oppimateriaaleja käytetään nykyään lähinnä korkea-asteen koulutuksessa; kannustaa käyttämään niitä mahdollisuuksien mukaan myös perus- ja keskiasteen koulutuksessa sekä arkioppimisessa, joissa oppilaskeskeisellä oppimisella yhdistettynä tieto- ja viestintäteknikkaan on myös valtavasti mahdollisuuksia;
8. toteaa, että opetusohjelmistojen käyttöönotossa ratkaisevaa on niiden näkeminen oikeassa yhteydessä; painottaa, että tämä prosessi on yhdistettävä asianmukaisesti opetus- ja oppimisprosesseihin ja että siinä on otettava huomioon pedagogiset ja opetussuunnitelman tavoitteet, välineet ja yksilölliset oppimispolut;
9. korostaa, että avointen oppimateriaalien kautta hankittujen tietojen ja taitojen tunnustamista on helpotettava laajentamalla sidosryhmien kanssa käytävää vuoropuhelua; kehottaa jäsenvaltioita sisällyttämään kansallisiin tutkintokehyksiinsä asianmukaisia toimia tällaisen oppimisen validointia varten;

10. huomauttaa, että ulkomailla hankittujen taitojen tunnustamista on helpotettava, jotta voidaan lisätä ja helpottaa avointen oppimateriaalien ja avointen massakurssien (MOOC-kurssit) hyödyntämistä purkamalla byrokraattisia rakenteita;
11. pitää erittäin tärkeänä, että verkossa on saatavilla maksutonta, korkealaatuista ja asianmukaista oppimateriaalia;
12. painottaa tarvetta yhdenmukaistaa tekijänoikeuksien nykyisiä rajoituksia ja poikkeuksia ei-kaupallisen opetuksen havainnollistamistarkoituksissa, jotta voidaan helpottaa avointen oppimateriaalien ja etäopetuksen rajatylittävää saatavuutta ja antaa eurooppalaisille foorumeille mahdollisuus maailmanlaajuiseen kilpailuun mittakaavaetujen avulla;
13. kehottaa komissiota esittämään ehdotuksen direktiivin 2001/29/EY tarkistamisesta tarkoituksena saada aikaan yhdenmukainen ja joustava EU:n tekijänoikeuksia ja lähioikeuksia koskeva järjestelmä, joka soveltuu digitaali-aikaan ja jossa tunnustetaan tietämyksen saannin julkinen arvo;
14. kannustaa jäsenvaltioita tutkimaan avointen oppimateriaalien odotettavissa olevaa potentiaalia julkisten ja yksityisten koulutusmenojen vähentämisessä erityisesti oppimateriaalimenojen osalta opetuksen laatua laiminlyömättä;
15. toteaa tarpeen varmistaa kestävä mallit avointen oppimateriaalien ja MOOC-kurssien kehittämiseen; kehottaa komissiota tukemaan edelleen niiden laadintaa, käyttöä ja käyttöönottoa koskevaa tutkimusta vuorovaikutuksessa sidosryhmien kanssa;
16. katsoo, että avoimet oppimateriaalit olisi otettava käyttöön tavalla, jolla edistetään 2000-luvun oppimISRatkaisujen kehittämistä ja luodaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia pienille ja keskisuurille innovatiivisille eurooppalaisille oppimISRatkaisujen tarjoajille;
17. kehottaa jäsenvaltioita vahvistamaan vapaamuotoista verkkoturvallisuuskoulutusta sekä laatimaan kouluille verkkoturvallisuusperiaatteet ja varmistamaan opettajille tarvittava koulutus;
18. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että kouluissa annetaan internetin turvallisuutta koskevaa koulutusta, jota koordinoidaan ja kehitetään jatkuvasti; toteaa, että vanhempia ja huoltajia olisi pidettävä kumppaneina verkkoturvallisuuden varmistamisessa, ja suosittaa, että kehitetään heille suunnattuja täydentäviä strategioita ja vahvistetaan siten vanhempien välittäjän roolia; painottaa, että näillä toimilla olisi pyrittävä vahvistamaan nuorten itsenäisyyttä, jotta nämä kantaisivat vastuun toimistaan ja velvollisuuksistaan verkossa ja kehittäisivät digitaalista osaamistaan; vaatii, että on varmistettava avoimia oppimateriaaleja käyttävien opettajien ja oppilaiden yksilön koskemattomuuden, yksityisyyden ja henkilötietojen suoja;
19. kehottaa komissiota tukemaan virallisen ja epävirallisen koulutuksen alalla jäsenvaltioiden välistä hyvien käytäntöjen vaihtoa verkkoturvallisuudesta sekä luomaan asianmukaista opetussisältöä ja sellaisia julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia, joiden avulla nuoret, heidän vanhempansa ja opettajat sekä kaikki nuorten parissa toimivat, mukaan lukien turvallisemman internetin puolesta toimivat kansalaisjärjestöt, voivat osallistua tähän;

Opettajien ja oppilaiden taidot

20. toteaa, että uudet teknologiat ja avoimet oppimateriaalit mahdollistavat entistä interaktiivisemmän oppimiskokemuksen ja ovat arvokkaita välineitä oppijan asettamisessa oppimisprosessin keskiöön;
21. korostaa, että opettajilla on kaikilla koulutusasteilla tärkeä rooli verkossa olevien oppimateriaalien saatavuuden helpottamisessa ja oppijoiden auttamisessa käyttämään tällaista oppimateriaalia ja hankkimaan digitaalisia taitoja;
22. korostaa, että kaikki oppijat tarvitsevat ehdottomasti nopeimpia ja parhaita mahdollisia teknisiä välineitä ja ehdottomasti mahdollisuuden käyttää laajakaistayhteyksiä;
23. muistuttaa, että opettajien tasokas koulutus on ensiarvoisen tärkeää ja sitä on täydennettävä pakollisella koko työuran kestäväällä ammatillisella täydennyskoulutuksella, jossa keskitytään innovatiivisiin opetusmenetelmiin ja didaktiikkaan ("oppimaan oppiminen");
24. kehottaa jäsenvaltioita tukemaan opettajien ammatillista kehitystä tarjoamalla nykyaikaisia opetussuunnitelmia heidän peruskoulutuksessaan sekä antamalla täydennyskoulutusta, jolla tarjotaan heille tarvittava osaaminen digitaalisesti tuettujen opetusmenetelmien käyttöön ottamiseksi;
25. korostaa nimenomaisesti niitä etuja, joita opettajien EU:ssa hankkimilla ulkomaankokemuksilla – esimerkiksi Erasmus+-ohjelman puitteissa – on todettu olevan, ja vaatii tällaisten ohjelmien huomattavaa laajentamista;
26. huomauttaa, että metataitojen ja ns. pehmeiden taitojen lisäksi luku-, kirjoitus- ja laskutaito sekä kriittisen ajattelun ja oppimaan oppimisen kaltaiset monialaiset taidot ovat edellytyksenä digitaalisten taitojen kehittymiselle ja avointen oppimateriaalien tehokkaalle käytölle; kehottaa komissiota tämän osalta arvioimaan edelleen digitaalisten ja/tai sähköisten oppimateriaalien vaikutusta oppijoiden oppimiseen näiden iän ja kouluasteen mukaisesti;
27. tunnustaa perinteisten opetus- ja oppimismenetelmien merkityksen sekä kehottaa komissiota tukemaan lisätutkimusta siitä, voivatko avoimet oppimateriaalit ja avoimet massakurssit (MOOC-kurssit) parantaa yksittäisten henkilöiden oppimistuloksia perinteisten opetusmenetelmien lisänä tai olennaisena osana ja jos voivat, niin miten;
28. muistuttaa, että tieto- ja viestintätekniiikan ja avoimien oppimateriaalien mahdollistamat innovatiiviset opetusmenetelmät edistävät osaltaan kriittisen ajattelun, päätöksenteon, viestintätaitojen ja ongelmanratkaisun kaltaisten pehmeiden ja monialaisten taitojen kehittämistä, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä työllistymisen ja työmarkkinoiden realisoitumisen kannalta;
29. painottaa, että koulutuspolitiikassa olisi tähdättävä ensisijaisesti oppijoiden auttamiseen ratkaisevien kognitiivisten ja sosiaalisten taitojen kehittämisessä; kehottaa komissiota arvioimaan edelleen, miten pedagogisiin tarkoituksiin käytettävät digitaaliset laitteet ja

sisällöt vaikuttavat oppijoihin ja miten voidaan samalla turvata oppijoiden fyysinen ja psyykinen koskemattomuus;

30. painottaa, että olisi kehitettävä aikuisoppijoiden tarpeisiin suunnattuja avoimia oppimateriaaleja elinikäisten oppimismahdollisuuksien varmistamiseksi heikosti koulutetuille Euroopan kansalaisille ottaen huomioon, että monilla oppijoilla on vähäiset ICT-taidot;
31. painottaa, että digitaaliset taidot ja osaaminen ovat elintärkeitä kansalaisille tietoyhteiskunnassa, jonka tavoitteena on tulla maailman dynaamisimmaksi tietoon perustuvaksi taloudeksi;
32. toteaa, että digitaalinen lukutaito avaa uusia viestinnän ja opetuksen kanavia ja vaikuttaa näin myönteisesti sosiaalisen yhteenkuuluvuuden, yksilön kehityksen, kulttuurien välisen vuoropuhelun ja aktiivisen kansalaisuuden vahvistamiseen;
33. painottaa, että tieto- ja viestintäteknikka sekä sähköiset oppimateriaalit, myös avoimet oppimateriaalit, voivat tukea vieraiden kielten opetusta ja opiskelua kaikilla kouluasteilla; painottaa, että sosiaalinen vuorovaikutus on ennakoedellytys vieraan kielen oppimiselle;
34. kehottaa jäsenvaltioita parantamaan ja syventämään digitaalisia taitoja myös sisällyttämällä koodauksen ja ohjelmoinnin opetusohjelmiin, jotta voidaan edistää taloudellista kilpailukykyä ja varustaa oppilaat tulevaisuuden työmarkkinoilla tarvittavilla taidoilla;
35. toistaa, että jatkuva tietojen ja taitojen ajantasaistaminen on oleellista menestyksekkään työmarkkinoille sijoittumisen kannalta, ja toteaa, että avoimet oppimateriaalit voivat helpottaa elinikäistä oppimista, jota tarvitaan kilpailukyvyn säilyttämiseksi työmarkkinoilla; kannustaa varmistamaan sukupuolten yhtäläiset mahdollisuudet tieto- ja viestintäteknikan käytössä, jotta esimerkiksi äitiysloman tai muiden perhevelvoitteiden vuoksi työmarkkinoilta tietyn ajan poissa olevat naiset voisivat saada tällaista koulutusta tietojensa päivittämiseksi tai itseopiskelun kautta ja siten parantaa mahdollisuuksiaan palata myöhemmin työelämään;
36. painottaa, että julkiset kirjastot ja koulutuskeskukset voivat tarjota ilmaisen pääsyn tietokoneille ja internetiin sekä internetin resursseja koskevaa koulutusta;

Ulottuvuuden laajentaminen

37. korostaa, että kaikkien ja kaiken ikäisten oppijoiden, myös vammaisten sekä heikommista lähtökohdista tulevien, työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten ja maantieteellisesti syrjäisillä alueilla asuvien oppijoiden, sekä kaikkien taitojaan parantamaan haluavien on tärkeää saada koulutusta ja päästä käyttämään tietotekniikkaa;
38. kiinnittää jälleen huomiota siihen, että tieto- ja viestintäteknikka ei ole kaikkien kansalaisten saatavilla tasapuolisin hinnoin ja yhtä laadukkaan palvelun kautta ja että yleisesti voidaan todeta, että palvelut ovat laajempia kaupunkialueilla kuin maaseutualueilla, mikä muodostaa digitaalisen kuilun, joka ei ole hyväksyttävä asia siinä

mielessä, että kansalaisilla on oltava yhdenvertaiset mahdollisuudet riippumatta siitä, missä päin Euroopan unionia he asuvat;

39. korostaa aikuiskoulutuksen kasvavaa merkitystä erityisesti elinikäisen ammatillisen koulutuksen osalta ja vaatii kaikkien aikuiskoulutusorganisaatioiden tunnustamista, vahvistamista ja tukemista EU:n laajuisesti;
40. muistuttaa sukupolvien välisen oppimisen eduista ja kiinnittää huomiota digitaalisen oppimisen ja avointen oppimateriaalien tarjoamiin laajoihin koulutusmahdollisuuksiin, myös koulutuksen parempaan saatavuuteen kaikille ikäryhmille;
41. myöntää, että uusien teknologioiden ja avointen oppimateriaalien (erityisesti MOOC-kurssien) ansiosta koulutuslaitokset ovat saavuttaneet tuhansia oppijoita unionissa, myös sen syrjäisimmillä alueilla, ja kaikkialla maailmassa; toteaa, että koulutus ja tietämys siirtyvät nykyään helposti rajojen yli, mikä lisää kansainvälisen yhteistyön mahdollisuutta ja auttaa edistämään eurooppalaisia koulutuslaitoksia uusien teknologioiden innovaatio- ja kehityskeskuksina;
42. toteaa, että on tärkeää huolehtia oikeanlaisesta tasapainosta opetuksen laadun ja saatavuuden välillä; painottaa, että uudella teknologialla voidaan varmistaa, että helpommin saatavilla oleva koulutus ei merkitse koulutuksen laadun heikkenemistä;
43. toteaa, että Euroopan unioni on vaarassa jäädä jälkeen muista maailman alueista, kuten Yhdysvalloista tai Aasiasta, joissa tehdään suuria investointeja tutkimukseen ja kehitykseen, uusiin teknologioihin ja avoimiin oppimateriaaleihin; vaatii unionia perustamaan toimensa kulttuuriseen ja kielelliseen monimuotoisuuteensa sekä investoimaan sähköiseen oppimateriaaliin, myös avoimeen oppimateriaaliin, ja uusiin teknologioihin parhaan tuen tarjoamiseksi väestölleen;
44. muistuttaa, että uudet teknologiat voivat osaltaan parantaa eurooppalaisen koulutuksen maailmanlaajuisia kilpailukykyä, tarjota kansainvälistymismahdollisuuksia eurooppalaiselle korkea-asteen koulutukselle ja vastaavasti lisätä Euroopan vetovoimaa opiskelupaikkana;
45. korostaa, että avoimet oppimateriaalit voivat parantaa eurooppalaisen koulutuksen laatua; kannustaa tekemään kansainvälistä yhteistyötä koulutuslaitosten ja erityisesti yhdysvaltalaisen koulutuslaitosten kanssa;
46. painottaa, että menestyksekkäillä avoimilla oppimateriaaleilla ja avoimilla massakursseilla koskevilla strategioilla voidaan tukea kansainvälistymisstrategioita lisäämällä eurooppalaisten (korkea)koulutuslaitosten laatua ja näkyvyyttä sekä houkuttelemalla opiskelijoita ja tutkijoita yhä globaalimmassa kilpailussa lahjakkaista tekijöistä;
47. kehottaa jäsenvaltioita edistämään yhteistyötä ja synergioita elinikäisen oppimisen alalla ja etenkin helpottamaan mahdollisimman paljon koulutuksen saatavuutta sekä uudistamaan oppilaitosten opetusohjelmia ja mukauttamaan niitä nopeasti kehittyvien digitaalisen oppimisen ja avointen oppimateriaalien mahdollisuuksiin ja tarjontaan niin, että voidaan vastata nyky maailman tuomiin uusiin haasteisiin parhaalla mahdollisella tavalla;

48. kannustaa tehostamaan yhteistyötä eurooppalaisten koulutuslaitosten välillä sekä kansainvälisten organisaatioiden ja sidosryhmien kanssa, jotta voidaan auttaa ymmärtämään paremmin uusia opetus- ja oppimismenetelmiä sekä tieto- ja viestintätekniikan vaikutuksia koulutukseen; kannustaa kehittämään yhteisiä foorumeja tällaista yhteistyötä varten;
49. painottaa, että uuden teknologian käyttö opetuksessa olisi kohdennettava vastaamaan työmarkkinoiden tarpeita ja nykyisten osaamisvajeiden poistamiseen; painottaa opetus- ja koulutuslaitosten sekä yrityssektorin välisen viestinnän ja yhteistyön parantamisen tarvetta;
50. katsoo, että uusilla teknologioilla ja verkko-oppimisella on lisäarvona se, että ne tarjoavat kansainvälisiä oppimiskokemuksia niille, jotka eivät osallistu liikkuvuusohjelmiin;
51. huomauttaa, ettei digitaalisia teknologioita hyödynnetä täysimääräisesti koulutuksessa kaikkialla unionissa; pelkää, että tämä tilanne voi lisätä opetusta ja oppimista koskevien lähestymistapojen hajanaisuutta; kehottaa jäsenvaltioita soveltamaan uusiin markkinoihin tasapuolisuuden periaatteita, koska avointen oppimateriaalien olisi säilyttävä välineenä, jolla laajennetaan koulutuksen saatavuutta eikä siitä saa tulla pelkkä taloudellinen tavoite;
52. painottaa, että digitaalinen maailma on tärkeä kansalaisuuden oppimisväline, jolla voidaan helpottaa lukuisten syrjäseuduilla asuvien kansalaisten sekä erityisesti nuorten osallistumista, jolloin he voivat hyödyntää täysipainoisesti sananvapautta ja viestinnän vapautta verkossa;

EU:n ohjelmien rooli

53. kannattaa sellaisen kaikilla EU-kielillä toimivan Open Education Europa -portaalin käyttöönottoa, joka tarjoaa yhden yhteisen portaalin eurooppalaisille avoimille oppimateriaaleille, ja kehottaa panostamaan voimakkaasti sen kehittämiseen ja tunnetuksi tekemiseen jäsenvaltioissa;
54. toteaa, että asianmukainen yleisesti sovellettuihin ja suosittuihin teknologioihin perustuva digitaalinen infrastruktuuri on edellytyksenä sille, että avoimilla oppimateriaaleilla saavutetaan mahdollisimman suuri määrä opiskelijoita;
55. kehottaa komissiota järjestämään kerran vuodessa maankäytön suunnittelua koskevan eurooppalaisen konferenssin sen varmistamiseksi, että ICT-palvelut ovat kaikkien kansalaisten saatavilla koko unionin alueella;
56. huomauttaa, että paikallisilla ja alueellisilla viranomaisilla on keskeinen asema infrastruktuurien kehittämisessä, eri aloitteiden levittämisessä ja niitä koskevan tietoisuuden lisäämisessä yleisön keskuudessa, alueen muiden toimijoiden sitoutumisen varmistamisessa sekä asiaa koskevien eurooppalaisten aloitteiden levityksessä ja toteutuksessa kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla;
57. kehottaa jäsenvaltioita sekä alue- ja paikallisviranomaisia käyttämään Euroopan rakenne- ja sijoitusrahastojen kautta saatavilla olevia varoja alueellisen digitaalisen kuilun pienentämiseksi parantamalla infrastruktuureja ja verkkoja sekä edistämällä tieto- ja

viestintätekniistä koulutusta ja tekniikan käyttöä ottaen huomioon erityisesti maaseutualueiden ja syrjäisten alueiden koulutuslaitosten tarpeet; toteaa, että EU-rahoituksen älykäs ja kattava käyttö edellyttää synergioita eri ohjelmien ja välineiden välillä, mukaan lukien Erasmus+ ja Horisontti 2020 sekä rakenne- ja investointirahastot;

58. kehottaa komissiota edistämään hyvien käytänteiden vaihtoa jäsenvaltioiden välillä ja koulutuslaitosten välillä hyödyntämällä olemassa olevia hankkeita ja kokemuksia;

59. suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen, että kehitetään indikaattoreita, jotta voidaan seurata tarkasti tieto- ja viestintätekniikan sisällyttämistä yleissivistävään ja ammatilliseen koulutukseen sekä tukea unionin laajuisia kvantitatiivisia tutkimuksia;

60. kehottaa komissiota tukemaan ja laajentamaan eurooppalaista kouluverkkoa ja siihen liittyviä toimenpiteitä;

61. arvostaa sitä, että kaikki Erasmus+-ohjelman tuella laaditut oppimateriaalit ovat yleisön saatavilla avointen lisenssien perusteella; kannustaa samanlaisiin käytänteisiin muissa unionin ohjelmissa, myös edistämään Horisontti 2020 -ohjelman laaja-alaista avointa saatavuutta;

62. korostaa, että Erasmus+- ja Horisontti 2020 -ohjelmilla voi olla tärkeä rooli avointen oppimateriaalien luomisessa toimijayhteisöjen, kuten eTwinning-foorumia käyttävien koulujen opettajien toimijayhteisön, kautta; kannustaa laajentamaan tällaisten foorumien käyttöä muille koulutusaloille;

o

o o

63. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.

PERUSTELUT

Komissio antoi 25. syyskuuta 2013 tiedonannon ”Avoin koulutus: innovatiivisia opetus- ja oppimismahdollisuuksia kaikille uuden teknologian ja avointen oppimisresurssien avulla”. Kyseisessä asiakirjassa määritetään haasteita kolmella seuraavalla alalla:

- (1) innovointi koulutuslaitoksissa
- (2) avointen oppimisresurssien käyttö
- (3) tieto- ja viestintäteknisten infrastruktuurien ja laitteiden saatavuus.

Komissio ehdottaa jäsenvaltioiden ja koulutuslaitosten osalta muun muassa seuraavaa:

- (1) Lisätään verkossa hankittujen taitojen tunnustamista ja tuetaan opettajia digitaalisten taitojen hankkimisessa.
- (2) Edistetään julkisesti rahoitetun oppimateriaalin avointa saatavuutta.
- (3) Parannetaan luokkahuoneiden laajakaistayhteyksiä sekä tieto- ja viestintäteknisiä laitteita.

Esittelijä katsoo, että nykyisen talouskriisin ja korkean nuorisotyöttömyyden vuoksi laadukkaan koulutuksen tarjoaminen nuorille on jäsenvaltioiden yhä useammin kohtaamia haasteita.

Toisena haasteena on digitaalisen infrastruktuurin epätasainen saatavuus unionissa. Esittelijän mielestä tämä ongelma voidaan ratkaista käyttämällä EU:n ohjelmia sekä tekemällä yhteistyötä jäsenvaltioiden ja alueiden välillä.

Lisäksi esittelijä pelkää, että unioni voi jäädä jälkeen Yhdysvalloista ja Aasiasta työvoiman digitaalisissa taidoissa. Eurooppalaiset koulutusjärjestelmät eivät vielä pysty sisällyttämään tieto- ja viestintäteknikkaa valtavirtaistamiskäytäntöihinsä. Digitaalisten teknologioiden päivittäinen käyttö eroaa merkittävästi niiden käytöstä koulutuslaitoksissa. Eurooppalaisia koulutuslaitoksia olisi kannustettava yhteistyöhön, jotta voidaan helpottaa avointen oppimateriaalien kehittämistä.

Koulutuksen alalla on tapahtumassa mullistavia muutoksia. Internetin kautta joko maksuttomina avoimina oppimateriaaleina tai maksullisina materiaaleina saatavilla olevat koulutuskurssit ja muut resurssit lisääntyvät valtavasti: tietoa on yhä enemmän ja usein maksutta kaikkien saatavilla.

Lisäksi elämämme digitalisoituu jatkuvasti. Tämä tarjoaa koulutuslalle sekä mahdollisuuksia että haasteita: uusien teknologioiden edut on hyödynnettävä vähättelemättä perinteisten menetelmien arvoa.

Digitaalisten teknologioiden tehokkaampi hyödyntäminen tarjoaa koulutuslaitoksille, opettajille, opiskelijoille ja oppilaille mahdollisuuksia innovatiiviseen opetukseen ja oppimiseen. Koulutuslaitoksilla on mahdollisuus valita yksittäisiä resursseja sekä muokata niitä erityistarpeidensa mukaan ja lisätä näin oppimisympäristöjen monimuotoisuutta.

Avoimet oppimateriaalit voivat auttaa tehostamaan yhteistyöhön perustuvia lähestymistapoja ja yksilöllistää oppimisprosessia.

Koska niin sanottujen digitaalisten natiivien sukupolvi kehittyy nopeasti, nykyisten kouluttajien on saatava asianmukainen koulutus, jotta he voivat sisällyttää tieto- ja viestintätekniikan pedagogisiin käytänteisiinsä. Tästä syystä esittelijä katsoo, että Euroopan unionin on tuettava opettajien koulutusta ja ammatillista kehittämistä tieto- ja viestintätekniikan alalla sekä edistettävä avointen oppimateriaalien käyttöä.

Monet laitokset käyttävät avoimia oppimateriaaleja. Avoimet lisenssit mahdollistavat digitaalisten oppimateriaalien vapaan vaihtamisen, mutta opetus- ja oppimateriaalien tekijänoikeudet aiheuttavat vielä joitakin haasteita. Näitä asioita on tärkeää seurata ja analysoida asianmukaisesti.

Koulutuksen alalla on tärkeää edelleen parantaa nykyisiä ja edistää innovatiivisia opetus- ja oppimismenetelmiä. Avoimet oppimateriaalit voivat edistää voimakkaasti Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden saavuttamista ja elinikäisen oppimisen toteuttamista.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	18.3.2014
Lopullisen äänestyksen tulos	+ : 24 - : 0 0 : 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Zoltán Bagó, Piotr Borys, Silvia Costa, Santiago Fisas Ayxela, Lorenzo Fontana, Mary Honeyball, Cătălin Sorin Ivan, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Emilio Menéndez del Valle, Marek Henryk Migalski, Doris Pack, Chrysoula Paliadeli, Monika Panayotova, Gianni Pittella, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Hannu Takkula, László Tőkés, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Milan Zver
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Iosif Matula, Isabelle Thomas